

Handläggare

Åsa Olsson

Kansli- och utredningschef

Kommunledningsförvaltningen

Yttrande över remiss om Belägg för broms - åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. anta yttrande över remiss om Belägg för broms - åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser, daterat 27 april 2026.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Regeringen beslutade den 28 augusti 2025 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera hur statliga åtgärder som motverkar ökande skattesatser och statliga åtgärder som stimulerar skattesänkningar i kommuner och regioner kan utformas, samt lämna förslag på sådana åtgärder.

Utredningen har enligt direktiven haft i uppdrag att analysera hur statliga åtgärder som motverkar höjningar av skattesatser (skattebroms) och åtgärder som stimulerar sänkningar av skattesatser (skattesänkingspremie) i kommuner och regioner kan utformas:

- analysera det rättsliga utrymmet för att begränsa den kommunala beskattningsrätten.

- oavsett bedömning i sak lämna förslag på en eller flera skattebromsar och skattesänkingspremier, inklusive nödvändiga för fattningsförslag.

En inbjudan att lämna synpunkter på remissen har inkommit till Enköpings kommun från Finansdepartementet. Svaret ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 4 juni 2026.

Utredningens förslag

Utredningens förslag finns redovisade i ett förslag till lag om skattesänkingsbidrag och skattebromsavgifter vid ändringar av skattesatsen för kommunalskatt eller regionskatt. Utöver den nya lagen finns förslag till ändringar i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m., inkomstskattelagen (1999:1229), kommunallagen (2017:725) samt i lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Det föreslagna systemet med skattebroms och skattesänkingsbidrag innebär kortfattat att en kommun eller region som sänker skattesatsen jämfört med föregående budgetår ska få ett årligt bidrag i tre år, motsvarande 25 procent av skattesänkningen år 1, 15 procent år 2 och 10 procent år 3. En kommun eller region som höjer skattesatsen ska betala motsvarande skattebromsavgift under tre år. Om kommunen eller regionen gör flera ändringar av skattesatsen under en treårsperiod ska varje ändring beräknas för sig och årligen summeras till ett samlat belopp som antingen blir ett bidrag eller en avgift. Om skattesatsförändringen sker till följd av en skatteväxling ska ingen skattebromsavgift eller skattesänkingsbidrag utgå.

I utredningens uppdrag har ingått att analysera det rättsliga utrymmet för att genomföra åtgärder som begränsar den kommunala beskattningsrätten. Utredningen bedömer att:

- Beskattningsrätten är ingen absolut rättighet som inte får begränsas. Begränsningar får dock inte innebära att möjligheten att ta ut skatt för obligatorisk och frivillig verksamhet upphävs helt.
- Åtgärder som innebär att beskattningsrätten begränsas måste regleras i lag.
- Begränsningar av beskattningsrätten är inte särskilt reglerade, men beskattningsrätten är en del av den kommunala självstyrelsen och därför ska proportionalitetsprincipen tillämpas.
- En begränsning bör inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett åtgärden, och intresset av att genomföra

åtgärden bör uppväga den inskränkning i beskattningsrätten och självstyrelsen som åtgärden innebär.

- Proportionalitetsbestämmelsen är utformad som en rekommendation till riksdagen. Bedömningen är ytterst en politisk fråga för riksdagen i varje enskilt lagstiftningsärende, och riksdagen bör därför inte vara bunden av tidigare bedömningar.

Utredningen föreslår vidare att storleken på statliga skattereduktioner inte ska påverkas av förändringar av kommunernas och regionernas skattesatser. Skattereduktionerna föreslås beräknas med skattesatsen för kommunal inkomstskatt för 2026 i aktuell hemortskommun som bas, i stället för den faktiska skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

I kommunallagen införs även ett krav på att eftersträva hög effektivitet i kommunal verksamhet. Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska omfatta även det målet. I riktlinjerna ska det också finnas en plan för kommunens eller regionens skattesatsnivå. Uppföljning och utvärdering i förvaltningsberättelsen ska omfatta de nya målen och riktlinjerna, och revisorerna ska i sin granskning även pröva om verksamheterna sköts på ett effektivt sätt. Det införs en skyldighet för kommuner och regioner att redovisa en motivering till en höjd skattesats i budgeten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunledningsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar "Yttrande över remiss om Belägg för broms - åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser", daterat 2026-04-27.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Beslutet medför inte några sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, 2026-04-27
- Yttrande över remiss om Belägg för broms - åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser, 2026-04-27
- Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser, SOU 2026:20
- Remissmissiv, 2026-03-04 Fi2026/00577

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande tjänstepersoner:

- Daniel Jansson-Hammargren, Kommundirektör
- Åsa Olsson, Kansli- och utredningschef

Sändlista

- Finansdepartementet, skickas enligt direktiv i remissmissiv